

ÖRYGGISBLAÐ (msds)

skv. reglugerð (EB) nr. 1907/2006

Útgáfa: 3.0

Dagsetning: 24. maí 2012

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

1.1. Vörukenni **NATRÍUM METABÍSÚLFÍT (sodium metabisulphite)**

EINECS-númer 231-673-0
Skráarnúmer 016-063-00-2
CAS-númer 7681-57-4

1.2. Tilgreind notkun Engar upplýsingar.

1.3. Söluaðili Skeljungur hf.
Borgartúni 26
105 Reykjavík
444 3000

Sími:
Tengiliður: msds@skeljungur.is
Veffang: www.skeljungur.is

1.4. Neyðarsímanúmer
Neyðarlínan: 112
Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar Flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 (CLP)

Ætandi fyrir málma – undirflokkur 1; H290
Bráð eiturrif – undirflokkur 4; H302
Húðæting – undirflokkur 1A; H314

Flokkun samkvæmt tilskipun 67/548/EBE eða 1999/45/EB:

Xn – Hættulegt; H22
H31
H41

Helstu váhrif Sjá 11. lið fyrir upplýsingar um eiturrif.

Líf- og efnafræðilegar
hættur Sjá 9. lið fyrir upplýsingar um eðlisefnafræðileg áhrif.

Möguleg áhrif á
umhverfið Sjá 12. lið fyrir upplýsingar um áhrif á umhverfi.

Flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP]:

Bráð eiturrif (inntaka), undirflokkur 4; H302
Alvarlegur augnskaði/augnerting, undirflokkur 1; H318

2.2. Merkingaratriði

2.2.1 Merkingar samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 Hættumerki

Viðvörðunarorð (CLP) Hætta
Hættusetningar H302 – Hættulegt við inntöku.
H318 – Veldur alvarlegum augnskaða.

Varnaðarsetningar
- Forvarnir P264 – Þvoðu húð vandlega eftir meðhöndlun.
P280 – Notið augnhlíf/andlitshlíf.

- Viðbrögð

P301+P312 – EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
 P305+P351+P338 – BERIST EFNIÐ Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
 P310 – Hringið strax í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
 P330 – Skolið munninn.
 P501 – Fargið innihaldi/íláti hjá viðurkenndum förgunaraðila.
 EUH031 – Myndar eitraða lofttegund í snertingu við sýru.

- Annað**2.3. Aðrar hættur**

Sjá lið 12.5. fyrir niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum.

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI**3.1 Efni**

Efnafræðileg samsetning: Milliefni

Heiti	Vörुकenni	Magn %	CLP-flokkun (1272/2008)
Natríum metabísúlfít	CAS#: 7681-57-4 Skrár#: 016-063-00-2 EINECS#: 231-673-0	<=100	Bráð eit. 4; H302 Augnskaði 1; H318

Heiti	Vörुकenni	Magn %	Hættusetningar (67/548/EBE)
Natríum metabísúlfít	CAS#: 7681-57-4 Skrár#: 016-063-00-2 EINECS#: 231-673-0	<=100	Xn; H22 Xi; H41 H31

Hættusetningar eru skráðar í 16. lið.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLPI**4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi**

Almennt Fjarlægið strax fót sem óhreinkast af efninu.
Eftir innöndun Færið viðkomandi í ferskt loft. Leitið lækni. Ef meðvitundarlaus, setjið í læsta hliðarlegu og leitið lækni.
Eftir snertingu við augu Skolið strax með miklu vatni, einnig undir augnlokum, í a.m.k. 10 mínútur. Leitið lækni.
Eftir snertingu við húð Skolið strax með sápu og miklu vatni.
Eftir inntöku Skolið munn með vatni og drekkið mikið vatn. Leitið strax til lækni.

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Einkenni Sjá 11. lið.
Áhrif Sjá 11. lið.

4.3. Merki um þörf á bráðri læknisþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Meðhöndlun Engar upplýsingar.

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA**5.1. Slökkvibúnaður**

Viðeigandi Veljið slökkvibúnað eftir aðstæðum og nálægum efnum.
Óviðeigandi Engar upplýsingar.

5.2. Sérstök hættu af efninu eða blöndunni

Sérstök hættu Efnið sjálft brennur ekki.
Skaðleg myndefni Meðal myndefna við bruna: Brennisteinsoxíð.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Hlíðarbúnaður Notið fersklöftstæki og hlífðarfatnað (alklæðnað) við bruna.
Sérstakar aðgerðir Safnið slökkvivatni sérstaklega. Ekki skola því niður um niðurföll.

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI**6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk**

Ráðstafanir Notið persónuhlífar. Haldið óvörðu fólk fjarri og vindmegin við leka. Varist rykmyndun. Tryggið næga loftræstingu. Varist snertingu við húð og augu. Sjá 8. lið fyrir upplýsingar um persónuhlífar.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir Hindrið að berist í yfirborðsvatn, . Ef efnið berst í vatnsfarveg, vatn, jarðveg eða holræsi, gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir við hreinsun Notið tækjabúnað við meðhöndlun. Efninu skal fargað eins og spilliefni. Meðhöndlið safnaðan leka samkvæmt leiðbeiningum í 13. lið.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Sjá 1. lið fyrir neyðarsímanúmer.

Sjá 8. lið fyrir upplýsingar um persónuhlífar.

Sjá 13. lið fyrir upplýsingar um förgun.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlun

Meðhöndlið í samræmi við gott hreinlætis- og öryggisverklag. Tryggið næga loftræstingu þar sem ryk myndast. Varist rykmyndun. Lokið ílátum tryggilega. Varist snertingu við húð og augu. Augnskolunarbúnaður og öryggissturtur skulu vera innan seilingar.

Hreinlæti

Andið ekki að ykkur ryki eða úða. Varist snertingu við húð og augu. Haldið fjarri matvælum, drykkjum og dýrafóðri. Reykið ekki, matist eða drekkið þar sem efnið er meðhöndlað. Þvoið hendur fyrir vinnuhlé og í lok vinnudags. Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmaleika

Geymsla

Geymið í tryggilega luktum umbúðum á þurrum og köldum stað.

Eld- og sprengivarnir

Engar sérstakar ráðstafanir.

Óviðeigandi efni

Ósamrýmanleg efni: Oxunarefni, sýrur.

7.3. Sérstök notkun

Engar upplýsingar.

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

Váhrifarmörk í starfi

DNEL

Starfsmaður, innöndun: 225 mg/m³

GV-TLV (Danmörk)

5 mg/m³

PNEC

Ferskvatn: 1 mg/l

Sjór: 0,1 mg/l

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar ráðstafanir

Sjá 7. og 8. lið fyrir öryggisráðstafanir.

Persónuhlífar

Til hlífðar öndun

Notið öndunarhlífar í snertingu við ryk.

Ráðlögð gerð síu: Agnasía: P2

Til hlífðar höndum

Notið viðeigandi hanska. Eftirtaldar upplýsingar eiga við um mettaðar vatnslausnir. Athugið með upplýsingar frá framleiðanda varðandi gegndræpi, gegnþrengingartíma og tilgreindar vinnuaðstæður (m.t.t. eyðingar hanska, tímalengd snertingar). Skiptið um hanska við fyrstu merki um slit.

Efni í hönskum:

Fjölklórópren: gegnþrengingartími: >= 8 klst. Þykkt: 0,5 mm

Nítrílgúmmí: gegnþrengingartími: >= 8 klst. Þykkt: 0,35 mm

Bútýlgúmmí: gegnþrengingartími: >= 8 klst. Þykkt: 0,5 mm

Þétt hlífðargleraugu.

Til hlífðar augum/andl.

Til hlífðar húð

Viðeigandi hlífðarfatnaður.

Til verndar umhverfi

Hindrið að berist í yfirborðsvatn eða fráveitukerfi. Varist að berist í jarðvegsgrunna. Ef efnið berst í ár og vötn, jarðveg eða holræsi, eða ef ekki tekst að koma böndum á leka, gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1 Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Eðlisástand

Duft

Litur

Hvítur

Lykt

Lítillega stingandi

Lyktarþröskuldur

Engin gögn

pH-gildi

3,5-5 (50 g/l; 20°C)

Bræðslumark

150°C

Suðumark

Á ekki við

Blossamark

Á ekki við

Uppgufunarhraði

Á ekki við

Eldfimi (fast efni, lofttegund)

Á ekki við

Efri sprengimörk

Á ekki við

Neðri sprengimörk

Á ekki við

Gufuprýstingur

Á ekki við

Eðlisþyngd gufu	Á ekki við
Eðlismassi	2,36 g/cm ³ (20°C)
Vatnsleysni	470 g/l (20°C)
Deilistuðull n-oktanól/vatn	log Kow -3,7 (25°C) (OECD 107)
Glóhitastig	Á ekki við
Niðurbrotshitastig	>150°C
Eðlisseigja	Á ekki við
Sprengifimi	Ekki sprengifimt
Oxunareiginleikar	Engar upplýsingar.

9.2 Aðrar upplýsingar
Rúmpyngd 1000-1200 kg/m³

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni Snerting við sýrur myndar eitraðar gufur.

10.2. Efnafraeðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Stöðugt við venjulegar aðstæður.

10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum

Efnahvörf Ósamrýmanlegt með oxunarefnum.
Snerting við sýrur myndar eitraðar gufur.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Skilyrði Haldið fjarri hita.

Niðurbrotshitastig >150°C

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni Oxunarefni, sýrur.

10.6. Skaðleg niðurbrotsefni

Niðurbrotsefni Brennisteinsoxíð.

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Bráð eiturhrif:

Inntaka Getur valdið ertingu í meltingarvegi, ógleði, uppköstum og niðurgangi.

Innöndun Getur valdið sársauka, hósta og öndunarerfiðleikum. Hætta á öndunarerfiðleikum við mikla þéttni efnisins.

Snerting við húð Endurtekin eða langvinn váhrif geta valdið ofnæmisviðbrögðum hjá þeim sem eru útsettir.

Snerting við augu Veldur alvarlegum augnskaða. Hætta á varanlegum skaða.

Næming Engar upplýsingar.

Krabbameinsvaldandi áhrif Engar upplýsingar.

Stökkbreytandi áhrif á kímfrumur Engar upplýsingar.

Eiturhrif á æxlun Engar upplýsingar.

Sértæk eiturhrif á marklíffæri Engar upplýsingar.

- Váhrif í eitt skipti Engar upplýsingar.

- Endurtekin váhrif Engar upplýsingar.

Eiturhrif við ásvelgingu Engar upplýsingar.

Bráð eiturhrif:

LD50 Rotta inntaka	1130 mg/kg
--------------------	------------

Næming:

Naggrís	Ekki næmandi
---------	--------------

12. VISTFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturhrif

Eiturhrif

Fiskur

LC50 Lepomis macrochirus 96 klst	32 mg/l
LC50 Oncorhynchus mykiss 96 klst	150-220 mg/l

Halafær og aðrir hryggleysingjar

EC50 Daphnia magna 48 klst	89 mg/l (Tilskipun 67/548/EBE, viðauki V, C.2.)
----------------------------	---

Bakteríur

EC50 Pseudomonas putida 17 klst	31 mg/l
---------------------------------	---------

Pörungar

EC50 <i>Desmodesmus subspicatus</i> 72 klst	48 mg/l
---	---------

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni Engar upplýsingar.
Lífbrjótanleiki Aðferðir við ákvörðun lífbrjótanleika eiga ekki við um ólífræn efni.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun Safnast ekki upp.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Vatn Hreyfanlegt í vatnsumhverfi.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum

Mat PBT/vPvB: Engar upplýsingar

12.6. Önnur váhrif

Váhrif Hindrið að berist í yfirborðsvatn eða fráveitukerfi.

13. ATRÍÐI VARÐANDI FÖRGUN

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Aðferðir Ekki farga með venjulegum úrgangi. Fargið sérstaklega í samræmi við gildandi lög og reglur. Ekki losa í niðurföll.
Evrópska úrgangsskráin Engum úrgangskóða úthlutað fyrir efnið, þar sem flokkun þess veltur á endanlegri notkun.
Förgun umbúða Tæmið mengaðar umbúðir algjörlega. Endurnýtið ef lög leyfa. Umbúðir sem ekki er hægt að hreinsa skal fargað á sama hátt og vörunni sjálfri.

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

Heyrir ekki undir reglur um flutninga á hættulegum varningi.

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Engar upplýsingar.

15.2. Efnaöryggismat

Engin gögn tiltæk.

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Hættusetningar H22 – Hættulegt við inntöku.
H31 – Myndar eitraða lofttegund í snertingu við sýrur.
H41 – Hætta á alvarlegum augnskaða.

CLP H302 – Hættulegt við inntöku.
H318 – Veldur alvarlegum augnskaða.

Skammstafanir: **ADN:** Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum. Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum.
ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum.
DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif.
EmS (neyðaráætlun): Fyrri kóðinn vísar til viðeigandi brunaáætlunar og seinni kóðinn vísar til viðeigandi áætlunar vegna efnaleka.
IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning.
PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð.
PNEC: Styrkur þar sem engin váhrif eru fyrirsjáanleg.
REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir að því er varðar efni.
vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Þýðing og uppsetning: Reynir Hjálmarsson

Heimild: Brenntag Nordic A/S, sds.dk@brenntag-nordic.com